

Szakmai beszámoló
a Magyar Nemzeti Levéltár Országos Levéltára által 2018. november 15-én szervezett
közigazgatás-történeti konferencia NKA-pályázatához

2018. november 15-én a Magyar Kormánytisztviselői és Állami Tisztviselői Karral közös szervezésben immáron ötödik alkalommal került sor a közigazgatás-történeti konferenciára a Magyar Nemzeti Levéltár Országos Levéltárának Bécsi kapu téri épületében. 2018-ban az 1958 és 1990 közötti időszak közigazgatási változásai voltak a középpontban.

A műhelykonferencia résztvevőit Mikó Zsuzsanna, a Magyar Nemzeti Levéltár általános-főigazgató helyettese és Palich Etelka, a Magyar Kormánytisztviselői és Állami Tisztviselői Kar elnöke köszöntötték.

Az első szekciót Rainer M. János, az OSZK 1956-os Intézet osztályvezetőjének előadása nyitotta meg, amely a Kádár-korszak újabb megközelítéseiről és értelmezéseiről számolt be Földes György *Kádár János külpolitikája*, Kalmár Melinda *Történelmi galaxisok vonzásában* és Békés Márton *Rendszer és korszak* című munkái értelmezésein keresztül. Verebélyi Imre, a Belügyminisztérium volt közigazgatási államtitkára a személyes tapasztalatait megosztva tartott előadást a Kádár-korszak közigazgatás változásairól, melyet öt nagy szakaszra osztva ismertetett. Kiemelte, hogy a legdinamikusabb korszak az 1964 és 1972 közötti volt, amikor a rendszer elkezdett konszolidálódni és közigazgatási változások kezdődtek.

A második szekció Horváth Miklós, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem tanárának előadásával kezdődött. Az előadó a honvédelmi igazgatás 1960-as évekre kialakult rendszerét ismertette, illetve azt, hogy az új tömegpusztító fegyverek megjelenésével és elterjedésével milyen új kihívásokkal kellett szembenéznie az akkori politikai vezetésnek. Papp István, az Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltárának munkatársa előadásában bemutatta, miért volt szükség a Mezőgazdasági és Élelmezésügyi Minisztérium létrehozására 1967-ben, hogyan viszonyult egymáshoz a szakmai cél és a politikai szándék, illetve milyen módon reagált a vidék, a mezőgazdaság, a falusi társadalom problémáira. Véleménye szerint a Kádár-korszak egyik legfontosabb reformja a Mezőgazdasági és Élelmezésügyi Minisztérium megalapítása volt, mivel az életszínvonal-politika kulcstényező lett. Fejér Megye közigazgatásának átalakulásáról Czetz Balázs, az MNL Fejér Megyei Levéltárának igazgatója tartott beszámolót. Ebben ismertette, hogyan alakultak át a járási tanácsok járási hivatalokká, a sárbogárdi járás példáján keresztül szemléltetve milyen létszám- és bérváltozásokkal járt együtt ez az átalakulás.

A Nemzeti Emlékezet Bizottsága és a Magyar Nemzeti Levéltár közös projektjeként megvalósult Párt-Állam-Párt archontológiai adatbázisról és jelentőségéről Tóth Judit, az MNL főlevéltárosa számolt be. A virtuális párttagsági könyvekben körülbelül 3000 pártfunkcionárius adatai találhatóak meg, ezeket 500 iratfolyóméternyi iratanyag átnézése során dolgozták fel.

Utolsó előadóként Berényi Kovács Gyöngyi, az MNL OL főlevéltárosa a magyar levéltárügy történetében sorsfordító 1969-es évről beszélt. Az 1969. évi 29. törvényrendelet rögzítette, hogy a levéltárak igazgatási feladatokat is ellátó tudományos intézmények, továbbá megfogalmazta számukra az egységes szakmai követelményrendszert.

A konferencia legfőbb célja az volt, hogy a témakör legjobb szakértőinek segítségével átfogó képet nyújtson a vizsgált időszak magyar közigazgatásának történetéről, az ekkor bekövetkezett változásokról.

Az elhangzott előadások hozzájárultak a téma jobb megismeréséhez, és előmozdították a tárgyalt korszak mélyrehatóbb feltárását.

Budapest, 2019. január 4.

L. Balogh Béni
szakmai vezető

Képi összefoglaló
a Magyar Nemzeti Levéltár Országos Levéltára által 2018. november 15-én szervezett
közigazgatás-történelmi konferencia NKA-pályázatához

